

Nr 517

Av herr Källqvist och herr Hanson, Per-Olof, om undantag från den allmänna varuskatten för konst, som försäljes vid utställningar.

(Lika lydande med motion nr 623 i Andra kammaren)

Ett önskemål, som framställts såväl av konstnärernas organisationer som av motionärer vid tidigare riksdagar, är att konstverk som försäljes vid utställningar befrias från varuskatt. Enligt ett av riksdagen fattat beslut medges skattefrihet endast när försäljningen sker direkt via konstnären, t. ex. från ateljé.

Konstnärernas riksorganisation har i ett flertal skrivelser till Kungl. Maj:t begärt en reform i förevarande avseende. I en av dessa skrivelser anför organisationen bl. a. följande synpunkter, vilka vi finner beaktansvärda.

a) Det torde knappast finnas några saluförda produkter, där priset inom så vida gränser som i fråga om konstverk varierar alltefter framställarens andliga kapacitet — en omständighet, vilken klarare än någon annan torde visa, att betalningen för konstverket ej kan utgöra vederlag för en vara i varuskatteförordningens mening utan i själva verket — oavsett om konstverket säljs direkt från konstnärens ateljé eller vid utställning — utgör honorar för andlig prestation.

b) Såsom varande ett resultat av andligt skapande kan konstverket ej betecknas som »materiellt ting av lös egendoms natur».

c) Den del av en tavla, som med fog kan betecknas som materiellt ting, är duk, färg och ram, varav rimligen bör följa att dessa ting, då de inköpes, bör varubeskattas men ej det konstverk, vari de kommer att ingå. Konstnären får givetvis även betala denna varuskatt, när han köper sina material.

d) Då en konstnär presenterar sitt verk vid en utställning, är syftet lika litet av kommersiell natur som då kompositören framträder med ett musikverk eller då scenartisten uppträder inför sin publik.

e) Varubeskattningen av konstverk har kommit att utgöra en broms på kulturell verksamhet, ej blott direkt genom att försvåra konstverkens spridning, utan även i så måtto att konstnärens redan svaga ekonomiska ställning i och med den ytterligare påfrestning varubeskattningen innebär för hans ekonomi blivit än mer prekär, varigenom hans kulturskapande insats ytterligare försvårats.

I de likalydande motionerna I: 278 och II: 352 vid 1962 års riksdag framfördes från vårt håll krav på slopande av varuskatten vid försäljning av konst vid utställningar. I denna motion, till vilken vi hänvisar, framhåller vi bl. a. det orimliga i att konstverk i varuskatteförordningen betraktas som »materiella ting av lös egendoms natur». Vidare framhåller vi att detta be-

traktelsesätt i förordningen icke anses tillämpligt när konst försäljes direkt via konstnären. Den för kulturskapandets utveckling synnerligen olyckliga konsekvensen uppstår att de konstnärer som inte gjort sig kända för en större publik och därför är beroende av utställningar för försäljning av sina verk drabbas av varuskatten, medan kända konstnärer som kan sälja direkt och till högre priser inte drabbas. Detta förhållande står i strid med önskemålen om att främja kulturens vidareutveckling. Inte minst av detta skäl bör varuskatten på konst som försäljes på utställningar snarast avskaffas.

Under hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär att anvisningar i förordningen om allmän varuskatt utfärdas, varigenom befrielse från varuskatt genomföres för försäljningen av konst som visas vid utställningar.

Stockholm den 26 januari 1963

Eric Källqvist

Per-Olof Hanson